

Rừng Lan Giữa Phố

Trong không gian nhỏ hẹp ở thành phố mà muốn thiết lập một vườn lan quả là khó khăn, nhưng niềm đam mê lan trong anh thì cháy bỏng không gì cả ngăn nổi. Quyết chí chơi lan và anh phải chọn cách chơi phù hợp, từ đó trở nên độc đáo không giống ai.

Dẫu rằng anh cũng mê tất cả các chủng loại lan, nhưng làm sao chứa được trong khu vườn chưa hơn ba mét chiều ngang, dài cũng cỡ chín, mười mét mà lại nằm trên sườn đồi cực dốc, leo lên tuốt xuống như vào rừng. Thế là anh không thể chơi lan lai, ngoại nhập, vốn dĩ đa dạng sắc màu mà cây thường to lớn, anh phải chọn lan rừng thôi, vốn là thổ sản của núi rừng Lâm Đồng, để trồng ở thành phố Đà Lạt! Nhưng lan rừng cũng có nhiều cây to lớn dềnh dàng. Cuối cùng anh quyết định chỉ chuyên sưu tầm những loại lan rừng bé xíu xinh xinh, ít người quan tâm nên dễ tìm kiếm và không tiêu tốn nhiều tiền. Nhờ thế mà khu vườn bé nhỏ của anh lại chứa được một số lượng loài lan không nhỏ tí nào. Tôi đã đến vườn lan của anh và đã chụp hình từ sáng đến chiều vẫn chưa hết những cây lan đang nở hoa. Với số lượng ấy tôi phải lặn lội đi rừng vất vả cả tháng trường mà chưa hẳn có cơ may gặp được chúng đang mang hoa như thế!

Trồng chúng như thế nào cho không tốn diện tích, ít tốn kém mà chúng sống tốt, sống khoẻ! Anh quan sát cách sống của chúng trong thiên nhiên hoang dã và anh mô phỏng theo, canh cải cho tăng nét mỹ thuật. Những cây lan rừng mang về anh ghép lên những khúc gỗ lũa. Có khúc gỗ anh ghép ba, bốn cây; có khúc cả chục cây, sắp xếp tự nhiên mỹ thuật. Anh cũng trồng lan trên những đoạn dây thừng dài ngắn khác nhau, uốn cong queo khác nhau, tăng thêm nét đa dạng, phù hợp với những loài lan sống bám, thân thòng. Ngay cả những tai nấm trong rừng cũng được anh mang về, phơi sấy và ghép lan vào, rất độc đáo, ngộ nghĩnh !

Vào vườn lan của anh, bạn rất khó khăn di chuyển vì đâu đâu cũng có lan: lan treo trên dàn, máng trên vách, đặt dưới đất... phải cẩn thận nếu không bạn có thể làm ngã đổ hoặc dẫm đạp lên chúng!

Với số lượng lớn và chủng loại đa dạng như vậy nên vườn lan của anh luôn luôn có hoa nở, rực rỡ và độc đáo nhất là nhóm lan lọng (**Bulbophyllum**): có cái một bông ẩn núp trong gốc cây, kẽ lá mà nếu không tinh mắt bạn không thể phát hiện vì chúng quá nhỏ, nhưng có cái cũng to lớn dễ dàng nhìn ngắm, có loài tuy hoa nhỏ mà tập trung nở đồng loạt nên cũng dễ nhận ra, có loài thì sắp xếp nhiều hoa như cái tán, cái lọng đẹp đẽ lạ thường. Độc đáo của nhóm lan này là mỗi hoa nhúc nhích, mấp máy mỗi khi có gió nhẹ đong đưa. Nhưng bạn muốn chiêm ngưỡng hết vẻ đẹp kỳ thú của những bông hoa bé nhỏ nhỏ này thì bạn phải có cái kính lúp, hay bạn chụp hình cận cảnh với độ phân giải cao rồi phóng lớn trên màn hình máy tính, lúc đó bạn không thể không thích thú và ngạc nhiên thấy chúng muôn màu muôn vẻ không thua kém bất kỳ giống loài lan lai rực rỡ nào, nhiều khi còn độc đáo hơn bởi những cấu tạo dị thường đặc sắc, và lúc đó bạn mới nhận ra vì sao lại có nhiều người say đắm nuôi trồng những loài lan rừng bé tí này!

Trên thế giới những người sưu tập lan rừng thường tập trung vào những nhóm lan bé tí này vì ngoài việc dễ dàng trao đổi, vận chuyển, ít tốn diện tích, cái quan trọng là chúng độc đáo không giống ai, chính vì vậy chúng trở nên quý hiếm khi sưu tầm thêm được một loài mới, từ đó kích thích, thúc đẩy các nhà sưu tầm ngày đêm tìm kiếm từ rừng núi đến vườn nhà và cả trên mạng internet. Đa số những người có địa vị, thu nhập cao và sành chơi mới theo phong cách này, nhờ vậy mà nhóm lan bé nhỏ này có thể mang lại giá trị kinh tế cao

Nhóm lan này đầy rẫy trong núi rừng nhưng ít ai chú ý, tuy vậy chúng lại rất nhạy bén với những thay đổi khí hậu, môi trường nhất là khi nạn cháy rừng xảy ra. Ngay cả khi khai thác rừng, người ta đốn hạ và lấy đi những cây gỗ lớn, vớt bỏ lại những đám lan bé tí này lẫn lóc trên mặt đất để Rồi chúng chết dần trong thiên nhiên. Hậu quả là chúng có thể sẽ biến mất, tuyệt chủng trong tự nhiên. Chính vì vậy việc cố xuy chơi nhóm lan này không phải là tiếp tay cho việc phá hoại tài nguyên thiên nhiên, trái lại có thể là phương cách tốt trong tình thế hiện nay nhằm góp phần bảo tồn nguồn gen của nhóm lan ít được quan tâm này vậy!

Nguyễn Thiện Tịch

trích Báo Hoa Cảnh